

2023Z07947

Vragen van het lid **Van der Lee** (GroenLinks) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *lonen en winsten* (ingezonden 8 mei 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met twee nieuwe onderzoeken van Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV), namelijk «Hoge winsten en lage lonen»¹ en «Stijgende prijzen en hoge winsten»²?

Vraag 2

Hoe veranderen de nieuwe inzichten uit deze onderzoeken «de reactie van het kabinet op de twee rapporten van FNV»?

Vraag 3

In hoeverre denkt u dat het daadwerkelijk voorkomen gaat worden dat de lonen minder hard stijgen dan de winsten (het exploitatieoverschot)? Dragen de gekozen maatregelen hier wel voldoende aan bij?

Vraag 4

Hoe verhoudt de loonstijging zich op dit moment tot de stijging van de winst/toegevoegde waarde?

Vraag 5

Deelt u dat de eerste tekenen dat de loonruimte die er is benutigd wordt, niet bemoedigend zijn, namelijk dat de winstquote van niet-financiële vennootschappen in het vierde kwartaal van vorig jaar historisch hoog ligt³ en dat de winsten bij 49 beursgenoteerde bedrijven in 2022 veel harder zijn gestegen ten opzichte van 2019 dan de omzet en de personeelskosten⁴?

¹ FNV, maart 2023, «Hoge winsten, lage lonen», (https://fnv.nl/getmedia/fe88140a-3621-49e2-913e-47076e4905ab/Hoge-winsten-lage-lonen.pdf?_ga=2.24112947.806602943.1683204879-295654918.1631260753).

² FNV, april 2023, «Stijgende prijzen en hoge winsten», (<https://www.fnv.nl/getattachment/deb59d3d-d2e5-40b8-94bb-742ffb735a03/Kapitaalagenda-49bedrijven.pdf?lang=nl-NL>).

³ CBS statline, 2023, «Kerngegevens sectoren; nationale rekeningen», (<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/84097NED/table?dl=8F2C4>).

⁴ FNV, april 2023, «Stijgende prijzen en hoge winsten», (<https://www.fnv.nl/getattachment/deb59d3d-d2e5-40b8-94bb-742ffb735a03/Kapitaalagenda-49bedrijven.pdf?lang=nl-NL>).

Vraag 6

Wat gaat u doen mochten de lonen toch niet meestijgen met de winst/toegevoegde waarde?

Vraag 7

Bent u bekend met het onderzoek van Weber waarin hij opmerkt dat bedrijven de afgelopen periode dalende producentenprijzen hebben aangegrepen om hun winstmarges verder te vergroten en hij verwacht dat zij dit ook de komende periode zullen doen⁵?

Vraag 8

Bent u bekend met de analyses hierover van de Europese Centrale Bank (ECB) (Isabelle Schnabel⁶ en Fabio Panetta⁷) en Goldman Sachs⁸? Bent u ermee bekend dat uit het rapport van FNV «Stijgende prijzen en hoge winsten» blijkt dat ook in Nederland de winstmarges van beursgenoteerde bedrijven zijn toegenomen van 7.5 naar 5 cent per euro omzet tussen 2019 en 2022?

Vraag 9

Deelt u de opvatting dat de consumentenprijzen door bedrijven met marktmacht niet worden verlaagd nadat de producentenprijzen zijn gedaald en dat dit leidt tot extra winst-gedreven inflatie?

Vraag 10

Deelt u de opvatting dat dit ook in Nederland aan de orde van de dag is? Ziet het kabinet winst-gedreven-inflatie ook als mogelijk risico nu de producentenprijzen maand op maand afvlakken en de consumentenprijsindex (CPI) gestaag blijft stijgen?

Vraag 11

Deelt u de opvatting dat winst-gedreven-inflatie, ofwel graaiflatie, onrechtvaardig is?

Vraag 12

Wat gaat u doen om deze mogelijke extra stijging van de winst-gedreven inflatie te voorkomen?

Vraag 13

Wat gaat u doen om de winst-gedreven inflatie die mogelijk al heeft plaatsgevonden, recht te zetten?

Vraag 14

Kunt u deze vragen beantwoorden voor 24 mei, de dag waarop het rondetafelgesprek over winsten en lonen in de Tweede Kamer gepland is?

⁵ Weber, I. & Wasner, E., 14 april 2023, ««Sellers» inflation, profits and conflict: why can large firms hike prices in an emergency?», (<https://www.elgaronline.com/view/journals/roke/11/2/article-p183.xml>).

⁶ Isabelle Schnabel (ECB), 19 april 2023, «Challenges for monetary policy at times of high inflation», (Challenges for monetary policy at times of high inflation (Europa.eu)).

⁷ Fabio Panetta (ECB), 1 april 2023, «Interview with Fabio Panetta, Member of the Executive Board of the ECB, published as an article by Eshe Nelson entitled «Are Big Profits Keeping Prices High? Some Central Bankers Are Concerned.» in The New York Times, 31 March 2023», (<https://www.ecb.europa.eu/press/inter/date/2023/html/ecb.in230401~ec65174af7.en.html>).

⁸ Goldman Sachs, 19 april 2023, «The Role of Profit Margins in Euro Area Inflation (Schnittker)», (The Role of Profit Margins in Euro Area Inflation (Schnittker) (gspublishing.com)).